

**Udruženje "ORIGINAL" za zaštitu i ostvarivanje
reprodukcijskih prava, Sarajevo**

**Godišnji finansijski izvještaji
sa Mišljenjem revizora za godinu 2022**

Sarajevo, maj 2023

SADRŽAJ

Izjava o odgovornosti	3
Izvještaj nezavisnog revizora	4
Bilans uspjeha	8
Bilans stanja	9
Bilješke uz finansijske izvještaje.....	10–22

Izjava o odgovornosti

Uprava je odgovorna da osigura da su finansijski izvještaji Udruženja „ORIGINAL“ za ostvarivanje i zaštitu reproduksijskih prava Sarajevo pripremljeni za 2022. godinu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja za male i srednje subjekte (MSFI za MSS) koji se primjenjuju u Federaciji BiH i važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji i Federaciji Bosne i Hercegovine, a pružaju istinit i fer pregled stanja u Udruženju, kao i njegove rezultate poslovanja za navedeno razdoblje.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Udruženje u dogledno vrijeme raspolažati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Pri izradi finansijskih izvještaja, odgovornosti Uprave obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će udruženje nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Udruženja. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Udruženja, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

U ime Uprave

Goran Simić, predsjednik Uprave

Udruženje "ORIGINAL" za ostvarivanje i zaštitu reproduksijskih prava Sarajevo

Trampina 4,

Bosna i Hercegovina

8.05.2023. godine

Udruženje za ekonomske usluge i promet d.o.o.
Adolfa Goldbergera 9, 72000 Zenica, BiH
T./F. +387 32 440 070; 071; 072
T./F. +387 32 444 520; 521; 522

Radius Podružnica Sarajevo
Kalmija Baruha 1, 71000 Sarajevo, BiH
T./F. +387 33 267 435; 436; 437
T./F. +387 33 407 438; 439; 440

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru, Skupštini

Udruženja "ORIGINAL" za zaštitu i ostvarivanje reprodukcijskih prava Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Udruženja "ORIGINAL" za ostvarivanje i zaštitu reprodukcijskih prava Sarajevo (Udruženje), koji obuhvaćaju bilans stanja na dan 31. decembar 2022., i bilans uspjeha, za tada završenu godinu te bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Udruženja na dan 31. decembra 2022 u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja za male i srednje subjekte (MSFI za MSP).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobniye opisane u našem izvještaju u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Neovisni smo od Udruženja u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Bosni i Hercegovini i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Bez kvalifikacije našeg Mišljenja skrećemo pažnju na Bilješke 3 (višak prihoda/rashoda) i 11 (odgođeni prihod – rezervacije tantijema).

Naime, Udruženje kao kolektivna organizacija osnovana prema Zakonu o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava u BiH (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine br. 63/2010), prikuplja naknade u svoje imo, a za račun autora i izdavača (prihod od vlastite aktivnosti), te dio koji pripada autorima i izdavačima evidentira kao obavezu prema istim (kratkoročno razgraničenje/rezervisanje – bilješka 11). Rezervisanje se formirano u 2022.godini iz viškova prihoda nad rashodima – iskazana kao obaveza prema autorima i shodno tome Udruženje nema viškova prihoda/rashoda u trajnim izvorima (bilješka 3).

Dalje, a vezano za iskazivanje prihoda, prema članu 7, stav 1, tačka 4, Pravilnika o načinu i formi ispunjavanja uslova za davanje dozvole pravnim licima za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskih i srodnih prava (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine br. 44/2011) Instituta, kao i prema međunarodnim pravilima, prihvatljivi troškovi poslovanja Udruženja ne bi trebali prelaziti 30% od ukupnih prihoda. Troškovi Udruženja su prihvatljivi i minimalni, ali ipak premašuju 30% ukupno ostvarenih prihoda za 2022.godinu; kako god Skupština Udruženja je iste odobrila. Kao rezultat takvog stava Udružanja, na obavezama Udruženja (odgođeni prihod – rezervisanje) će uvijek biti prikazani samo iznosi koje je stvarno Udruženje dužno da isplati autorima i izdavačima i iznos koji treba odgovarati raspoloživim novčanim sredstvima Udruženja što je za 2022. godinu i ispunjeno.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Udruženja za godinu završenu 31.12.2021. godine revidirao je drugi revizor koji je izrazio pozitivno mišljenje o tim finansijskim izvještajima 20.04.2022. godine.

Odgovornosti menadžmenta i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Menadžment je odgovoran za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s MSFI-ima za MSP i za one interne kontrole za koje menadžment odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, menadžment je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Udruženja da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako menadžment ili namjerava likvidirati Udruženje ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovalo Udruženje.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.

- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Udruženja.
- ocjenujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorio menadžment.
- zaključujemo o primjerenošći menadžmentovog korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Udruženja da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pozornost u našem revizorovu izvješću na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorova izvješća. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Udruženje prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

- ocjenujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranom djelokrugu i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaj tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovu izvješću, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Radius d.o.o. Zenica
Adolfa Goldbergera 9, Zenica
Bosna i Hercegovina

Sanita Tabaković, ovlašteni revizor

Nadan Duranović, direktor

Sarajevo, 8.05.2023.

BILANS USPJEHA
ZA PERIOD 01.01.2022. – 31.12.2022. GODINE

Rb	Pozicija	Bilješka	2022.	2021.
	PRIHODI			
1.	Članarina		0	0
2.	Prihodi iz budžeta		0	0
3.	Humanitarni prihodi		0	0
4.	Prihodi od vlastite aktivnosti	1	99.832	89.385
5.	Ostali prihodi		0	0
6.	Svega prihodi (1 do 5)		99.832	89.385
	RASHODI			
7.	Troškovi materijala, energije i goriva		626	839
8.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja		33.817	32.787
9.	Amortizacija		1.232	1.358
10.	Troškovi primljenih usluga		24.044	24.497
11.	Humanitarni rashodi		0	0
12.	Finansijski rashodi		12.391	66
13.	Ostali rashodi i gubici		27.722	29.838
16.	Svega rashodi (7 do 15)	2	99.832	89.385
	REZULTAT			
17.	Višak prihoda (6-16)	3	0	0
18.	Višak rashoda (16-6)	3	0	0

Računovodstvene politike i zabilješke na stranama od 10 do 22 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

BILANS STANJA
NA DAN 31.12. 2022. GODINE

Rb	Pozicija	Bilješka	31.12.2022.	31.12.2021.
	IMOVINA			
	DUGOROČNA IMOVINA			
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema	4	1.235	1.770
2.	Imovina s pravom korištenja			
3.	Ulaganje u investicijske nekretnine			
4.	Nematerijalna imovina	4	678	1.375
5.	Biološka imovina			
6.	Finansijska imovina i ulaganja			
7.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja			
8.	Ukupno dugoročna imovina (1 do 7)		1.913	3.145
	KRATKOROČNA IMOVINA			
9.	Zalihe			
10.	Dugoročna imovina namjenjena prodaji			
11.	Finansijska imovina	5	6.548	4.438
12.	Novac i novčani ekvivalenti	6	45.753	26.108
13.	Potraživanja za plaćen PDV	7	92	7
14.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja			
15.	Ukupno kratkoročna imovina (9 do 14)		54.306	33.698
	UKUPNO IMOVINA (8+15)			
	TRAJNI IZVORI I OBAVEZE			
	TRAJNI IZVORI			
16.	Neraspoređen višak prihoda		0	0
17.	Nepokriveni izvor rashoda		0	0
18.	Ukupno trajni izvori (16-17)	8	0	0
	DUGOROČNE OBAVEZE			
19.	Finansijske obaveze	9	3.500	8.500
	KRATKOROČNE OBAVEZE			
20.	Finansijske obaveze	10	3.538	3.095
21.	Odgodeni prihod	11	46.887	22.085
22.	Obaveze za PDV	12	381	18
23.	Ostale obaveze, uključujući rezervisanja i razgraničenja		0	0
24.	Ukupno kratkoročne obaveze (20 do 23)		50.806	25.198
	UKUPNO TRAJNI IZVORI I OBAVEZE (18+19+24)		54.306	33.698

Računovodstvene politike i zabilješke na stranama od 10 do 22 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

A) Bilješke uz finansijske izvještaje**1. Opći podaci**

Udruženje « ORIGINAL » za zaštitu i ostvarivanje reproduksijskih prava (Udruženje) je kolektivna organizacija za ostvarivanje prava na privatnu i drugu vlastitu upotrebu autorskih pisanih djela. U okviru obaveznog kolektivnog ostvarivanja, zastupa autore i izdavače pisanih djela u pogledu imovinskih prava na naknadu od fotokopiranja djela za privatnu i drugu vlastitu upotrebu i naknadu od uvoza uređaja za fotokopiranje.

Udruženje okuplja autore/ice pisanih djela i izdavače. Udruženje je kolektivna organizacija koja obavlja djelatnost kolektivnog ostvarivanja autorskog prava u svoje ime, a za račun autora.

Udruženje je osnovano Rješenjem Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine od 01.09.2016.godine pod registarskim brojem RU-1908 Knjiga I Registra i sa adresom sjedišta Pijačna br 94.

Udruženje je izvršilo promjenu sjedišta Udruženja na novu adresu Trampina broj 4, rješenjem Ministarstva od 19.01.2018.godine.

Skraćeni naziv je Udruženje « ORIGINAL ».

Udruženje je registrovano kod Porezne uprave FBiH pod identifikacijskim brojem 4202290800001, a kod Uprave za indirektno oporezivanje pod brojem 202290800001.

U skladu sa dozvolom Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, Udruženje obavlja poslove kolektivnog ostvarivanja prava autora pisanih djela izdatih u štampanoj formi i srodnog prava izdavača štampanih izdanja, na privatnu i drugu vlastitu upotrebu (Rješenje 03-47-5-193-9/17VT od 6. 11. 2017.godine).

Udruženje je počelo s prikupljanjem naknade od 01.01.2018.godine., a nakon dozvole Instituta kada su se stekli svi uslovi.

Osnivači Udruženja prema Odluci o osnivanju jesu :

1. Ivica Rorić iz Sarajeva,
2. Damir Uzunović iz Sarajeva i
3. Goran Simić iz Sarajeva.

Članom Udruženja se postaje ispunjavanjem i dostavljanjem pristupnice u Udruženje. Članovi udruženja čine Skupštinu Udruženja i nemaju pravo prvenstva u isplati naknada.

Ukupan broj članova Udruženja po pristupnicama na kraju 2022 je: 71 (22 pravna lica; 49 fizička lica).

Udruženje je članica Međunarodne organizacije za zaštitu reproduksijskih prava (IFFRO – International Federation of Reproduction Rights Organization) kojoj se godišnje plaća članarina.

Broj uposlenika na dan 31.12.2022. godine je 1 (2021 : 1 zaposlenik) i isti predstavlja Stručnu službu Udruženja.

Lice ovlašteno za zastupanje na kraju 2022. godine je predsjednik Udruženja – Goran Simić.

Udruženje pored Skupštine, ima Upravni odbor, Nadzorni odbor, i Stručnu službu.

U nastavku je dat pregled članova sa promjenama tokom 2022.godine.

Skupština 31.12.2022.
Predsjednik Budislav Vojinović
Upravni odbor 31.12.2022.
Damir Uzunović, Naida Vidović, Predrag Bjelošević, Emir Hadžić i Goran Samardžić,
Nadzorni odbor 31.12.2022.
Ivica Rorić, Nenad Novaković i Milan Cvijetinović
Predsjednik Udruženja
Goran Simić

2. Izjava o usklađenosti sa MSFI za MSP i osnova prezentacije finansijskih izvještaja

Izjava o usklađenosti sa MSFI za MSP

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja za mala i srednja preduzeća (MSFI za MSP). Smjernice za primjenu MSFI za MSP je dalo Federalno Ministarstvo finansija 26.01.2015. godine, te je Savez računovođa, revizora i finansijskih radnika FBiH preveo originalnu verziju MSFI za MSP iz 2015.godine, koja je objavljena na internet stranici Saveza i ista se primjenjuje danas.

Prelazak na MSFI je izvršen 01.01.2019. godine i nije imao efekte na finansijsku poziciju, finansijsku uspješnost i novčane tokove subjekta. Kolone prethodne i tekuće godine su usaglašene.

Razlog prelaska na MSFI za MSP je ušteda troškova.

Prilikom prelaska na MSFI za MSP Udruženje je primjenjivalo odredbe iz Odjeljka 35 ili 10 kako je i savjetovano u prelasku.

Osnove za pripremu finansijskih izvještaja

Udruženje vodi svoju knjigovodstvenu evidenciju i sastavlja računovodstvene iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 83/09) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja za mala i srednja preduzeća (MSFI za MSP) koji se primjenjuju u FBiH.

Finansijski izvještaji prezentirani su u valuti Bosne i Hercegovine, Konvertibilna marka (KM). Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu s načelom neograničenosti vremena poslovanja.

3. Rezime značajnih računovodstvenih politika

Prihodi – Odjeljak 23

Ovaj Odjeljak treba primijeniti kod računovodstvenog tretmana prihoda koji nastaju na osnovu sljedećih transakcija i događaja: (a) prodaje proizvoda (bez obzira da li su proizvedeni radi prodaje ili su nabavljeni radi preprodaje), (b) pružanje usluga, (c) ugovora o izgradnji u kojim je subjekt izvođač radova, i (d) korištenja imovine subjekta od strane drugih, a čime se zarađuju kamate, tantijeme i dividende.

Subjekt prihod treba mjeriti po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja. Kod utvrđivanja fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja uzima se u obzir iznos bilo kojih trgovačkih popusta, popusta za plaćanje odmah i količinskih rabata koje odobrava subjekt.

Prihodi uključuju samo bruto prilive primljenih ekonomskih koristi i potraživanja subjekta za njegov račun. Subjekt iz prihoda treba isključiti naplaćene iznose u ime trećih lica, kao što su porez na promet, porez na proizvode i usluge i porez na dodanu vrijednost. U zastupničkom odnosu, subjekt u prihod treba uključiti samo iznos svoje provizije za pružene usluge. Iznosi naplaćeni u ime nalogodavca nisu prihodi subjekta.

Nematerijalna imovina osim goodwilla – Odjeljak 18

Nematerijalna imovina je nemonetarna imovina bez fizičkih obilježja koja se može identificirati. Takva imovina se može identificirati kada je: (a) odvojiva, to jest ako se može odvojiti ili razlučiti od subjekta i prodati, prenijeti, licencirati, iznajmiti ili razmijeniti, pojedinačno ili zajedno s pripadajućim ugovorom, sredstvom ili obavezom, ili (b) proizlazi iz ugovornih ili drugih zakonskih prava, nezavisno o tome da li se ta prava mogu prenositi ili odvojiti od subjekta ili od drugih prava i obaveza.

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku.

Subjekt treba mjeriti nematerijalnu imovinu po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom po stopi od 33,3%, jer se radi o software-u.

Nekretnine, postrojenja i oprema – Odjeljak 17

Ovaj Odjeljak treba primjeniti kod računovodstvenog tretmana nekretnina, postrojenja i opreme i ulaganja u nekretnine čija se fer vrijednost ne može pouzdano mjeriti bez prekomjernih troškova i napora. Odjeljak 16 Ulaganje u nekretnine treba primjeniti na ulaganje u nekretnine čija se fer vrijednost može pouzdano mjeriti bez prekomjernih troškova i napora.

Nekretnine, postrojenja i oprema jesu materijalna imovina:

(a) koja se drži za korištenje u proizvodnji ili isporuci roba ili usluga, za iznajmljivanje drugima ili za administrativne svrhe, i

(b) koja se очekuje koristiti duže od jednog perioda.

Subjekt treba mjeriti predmet nekretnine, postrojenja i opreme po njegovom trošku prilikom početnog priznavanja.

Trošak pojedine nekretnine, postrojenja i opreme jednak je cijeni za plaćanje na datum priznavanja te imovine. Kada je plaćanje odgođeno preko uobičajenih kreditnih rokova, trošak je jednak sadašnjoj

vrijednosti svih budućih plaćanja.

Subjekt bira ili model troška ili model revalorizacije kao svoju računovodstvenu politiku i primjenjuje tu politiku na cijelu klasu nekretnina, postrojenja i opreme. Subjekt primjenjuje model troška na ulaganja u nekretnine čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti bez prekomjernih troškova ili npora. Subjekt priznaje troškove tekućeg održavanja stavke nekretnina, postrojenja i opreme u dobiti ili gubitku perioda u kojem su troškovi i nastali.

Subjekt je odabrao metod troška za mjeriti stavke nekretnina, postrojenja i opreme, nakon početnog priznavanja, po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja.

Amortizacija imovine započinje kad je imovina spremna za upotrebu, tj. kad se nalazi na lokaciji i u uvjetima potrebnim za korištenje koje je namijenila uprava. Amortizacija imovine prestaje kada se sredstvo prestaje priznavati kao imovina. Amortizacija ne prestaje kad se imovina prestaje koristiti i povlači iz upotrebe, osim u slučaju ako je to imovina u potpunosti amortizirano.

Subjekt koristi proporcionalnu linearu metodu amortizaciju koristeći slijedeće stope amortizacije:

	stope amortizacije
Hardver i softver	33,33%
oprema i kancelarijski namještaj	12,50% - 16%

Dobitke ili gubitke koji proizlaze iz prestanka priznavanja pojedine nekretnine, postrojenja i opreme subjekt treba utvrditi kao razliku između neto iznosa primitaka od otuđenja, ukoliko postoje, i knjigovodstvene vrijednosti imovine.

Najmovi – Odjeljak 20

Najam se klasificira kao finansijski najam ako se prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom.

Najam se klasificira kao poslovni najam ako se ne prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom.

Da li je neki najam finansijski najam ili poslovni najam više zavisi o sadržaju transakcije nego o obliku sporazuma. Slijede primjeri koji pojedinačno ili kombinirano dovode do klasifikacije najma kao finansijskog najma:

- (a) najmom se prenosi vlasništvo imovine na najmoprimeca po završetku perioda najma.
- (b) najmoprimec ima opciju kupiti imovinu po cijeni za koju se očekuje da će biti znatno niža od fer vrijednosti na dan kada se opcija može ostvariti tako da je na početku najma prilično izvjesno da će se opcija ostvariti.
- (c) period najma pokriva veći dio ekonomskog vijeka sredstva, čak iako vlasništvo nije preneseno.
- (d) na početku najma sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma pokriva gotovo cijelokupnu fer vrijednost iznajmljene imovine.
- (e) iznajmljena imovina posebne je prirode tako da ju samo najmoprimec može koristiti bez većih preinaka.

Ako je iz ostalih karakteristika razvidno da najam u većem dijelu ne prenosi sve rizike i koristi vezane za vlasništvo, najam se klasificira kao poslovni najam.

Na početku perioda najma finansijski najam treba priznati u izvještaju o finansijskom položaju najmoprimca kao imovinu i obaveze u iznosima jednakima fer vrijednosti iznajmljene nekretnine ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma, određenih na početku najma. Svi početni direktni troškovi najmoprimca (inkrementalni troškovi koji su direktno pripisivi pregovorima i dogovorima o najmu) dodaju se iznosu koji je priznat kao imovina.

Najmoprimac treba priznati plaćanja najamnine pod poslovnim najmom (osim troškova za usluge kao što su osiguranje i održavanje) kao rashod na pravolinijskoj osnovi, osim ako: (a) nema druge sistematske osnove koja predstavlja vremenski okvir koristi najmoprimca, čak iako plaćanja nisu na toj osnovi, ili (b) plaćanja najmodavcu su strukturirana tako da se linearno povećavaju u skladu sa očekivanom općom inflacijom (na osnovu objavljenih pokazatelja ili statistika) kako bi nadoknadili očekivana povećanja troškova kod najmodavca.

Finansijski instrumenti - Odjeljak 11 i odjeljak 12

Finansijski instrument je ugovor koji dovodi do nastanka finansijske imovine jednog subjekta i finansijske obaveze ili instrumenta kapitala drugog subjekta.

Odjeljak 11 zahtijeva model amortizovanog troška za sve osnovne finansijske instrumente osim ulaganja u nekonvertibilne povlaštene dionice i obične ili povlaštene dionice bez ponovnog otkupa od strane emitenta kojima se javno trguje ili čija se fer vrijednost može i drugačije pouzdano izmjeriti bez prekomjernih troškova ili napora.

Osnovni finansijski instrumenti uključuju:

- (a) gotov novac,
- (b) dužnički instrument (kao što su račun potraživanja i obaveza, potraživanje i obaveza po osnovu mjenica ili zajma) koji ispunjava uslove iz paragrafa
- (c) obavezivanje za uzimanje zajma:
 - (i) koje se ne može izmiriti u novcu, i
 - (ii) od kojeg se očekuje da, kada se obaveza izvrši, zadovolji uslove iz paragrafa
- (d) ulaganje u nekonvertibilne povlaštene dionice i obične ili povlaštene dionice bez obaveze ponovnog otkupa od strane emitenta.

Prevođenje stranih valuta – Odjeljak 30

Ove transakcije izražene su u konvertibilnim markama (KM) upotrebom kursne liste važeće na dan transakcije.

Subjekat evidentira transakcije u stranoj valuti, kod početnog priznavanja u funkcionalnoj valuti, tako što na iznos u stranoj valuti primjenjuje spot (promptni) devizni kurs između funkcionalne valute i strane valute na datum transakcije.

Na kraju svakog izvještajnog perioda subjekat treba: (a) prevesti monetarne stavke u stranoj valuti korištenjem zaključnog kursa; (b) prevesti nemonetarne stavke mjerene po istorijskom trošku u stranoj valuti, korištenjem kursa na datum transakcije i (c) prevesti nemonetarne stavke mjerene po fer vrijednosti u stranoj valuti, korištenjem kursa na datum kada je fer vrijednost određena.

Subjekat treba priznati, u dobiti ili gubitku perioda u kom su nastale, kursne razlike nastale po osnovicu izmirenja monetarnih stavki ili pri prevođenju monetarnih stavki po kursevima različitim

od onih po kojima je vršeno prevođenje kod početnog priznavanja tokom datog perioda ili u prethodnim periodima.

(ii) jedan subjekat je pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat drugog subjekta (ili pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat člana grupe u kojoj je drugi subjekat član).

(iii) oba subjekta su zajednički poduhvat istog trećeg subjekta.

(iv) jedan subjekat je zajednički poduhvat trećeg subjekta, a drugi subjekat je pridruženi subjekat trećeg subjekta.

4. Značajne računovodstvene procjene i prepostavke

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u Poglavlju 3 Uprava donosi odluke, te daje procjene i prepostavke koje utječu na iznose imovine i obaveza, a koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i prepostavke zasnivaju se na ranijim i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procjenjenih.

Procjene i prepostavke stalno se preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko utiču na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne prepostavke koje se odnose na finansijske izvještaje

Vijek trajanja opreme

Kao što je opisano u Poglavlju 3 Uprava pregleda procjenjeni vijek trajanja opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Udruženje trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz predhodnih perioda i ako postoji vjerovatnoća da će morati podmiriti navedenu obavezu. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena iznosa potrebnog za podmirenje obaveze na dan bilansa stanja, uzevši u obzir rizike nesigurnosti vezane za obavezu.

Bilješke uz finansijske izvještaje**Bilješka 1 Prihodi od vlastite aktivnosti**

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Prihodi od naknada za fotokopiranje	99.832	89.385
Ukupno	99.832	89.385

Udruženje kao kolektivna organizacija, u skladu sa Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskog srodnih prava u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH 63/10) obavlja djelatnost kolektivnog ostvarivanja autorskog prava u svoje ime, a za račun autora. Udruženje prikuplja naknade za korištenje autorskih prava iz repertoara autora i izdavača pisanih djela.

Visina i način izračunavanja naknade koje pojedini korisnik mora da plati kolektivnoj organizaciji za korištenje autorskog djela iz njenog repertoara određena je tarifom, a prema Odluci Vijeća Ministara BiH o iznosima naknada za reproduciranje za privatnu i drugu vlastitu upotrebu autorskih djela i predmeta srodnih prava (Službeni glasnik BiH 77/11) članovi 6 i 7.

Korisnici Udruženja su:

1. uvoznici novih uređaja za fotokopiranje, nezavisno od toga da li se radi o uređajima namijenjenim isključivo za fotokopiranje, ili o uređajima koji, pored drugih funkcija, omogućuju i fotokopiranje, određuje se u zavisnosti od mogućnosti izrade broja kopija u minuti, te
2. fotokopirnice čija naknada se određuje od broja izrađenih fotokopija namijenjenih za prodaju fizičkim licima.

Korisnik i Udruženje su obavezni na osnovu potписанog ugovora poštovati odredbe ugovora; uvoznici kvartalno dostavljati pregled uvezenih uređaja, a fotokopirnice mjesечно broj izrađenih kopija. Na osnovu dostavljenih podataka Udruženje fakturiše s PDV-om naknade. Na prihodu su prikazane naknade bez PDV-a.

Za 2022.godinu Udruženje je fakturisalo 99.832 KM bez PDV-a (117.151,12 KM sa PDV-om od čega je 3.879,94 KM neobveznicima) korisnicima sa kojima ima ugovore.

Udruženje prikuplja naknade u svoje ime, a za račun autora.

Bilješka 2 Poslovni rashodi

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Troškovi materijala, energije i goriva	626	839
2. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	33.817	32.787
3. Amortizacija	1.232	1.358
4. Troškovi primljenih usluga	24.044	24.497
5. Humanitarni rashodi	0	0
6. Finansijski rashodi	12.391	66
7. Ostali rashodi i gubici	27.722	29.838
Ukupno	99.832	89.385

Udruženje iz fakturisanih naknada korisnicima ima pravo pokriti troškove poslovanja neophodne za

obavljanje djelatnosti kolektivne organizacije. Troškovi poslovanja ne bi smjeli biti veći od 30% ukupnih prihoda Udruženja (Pravilnik o načinu i formi ispunjavanja uslova za davanje dozvole pravnim licima za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava, Službeni glasnik BiH 44/2011), osim ako ih Skupština Udruženja ne prihvati kao takve.

Ukupni rashodi za 2022 godinu su manji za 24.971 KM (iznos obaveze ka autorima kao višak prihoda nad rashodima) i iznose 74.861 KM. U tom slučaju troškovi iznose 74,99% čime je evidentno da troškovi prelaze 30% ukupnih prihoda Udruženja.

2.1. Troškovi materijala, energija i goriva

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Kancelarijski materijal	222	220
2. Materijal za održavanje čistoće	4	19
3. Troškovi grijanja	400	600
Ukupno	626	839

2.2 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Troškovi neto plaća	18.030	18.000
2. Troškovi poreza i doprinosa na plaću	11.788	13.389
3. Topli obrok, prevoz na posao i s posla	1.970	1.398
4. Isplate po osnovu ugovora o djelu	459	0
Ukupno	33.817	32.787

2.3 Amortizacija

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Amortizacija postrojenja i opreme	155	282
2. Amortizacija namještaja	380	380
3. Amortizacija nematerijalnih sredstava	697	697
Ukupno	1.232	1.358

2.4 Trškovi primljenih usluga

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Usluge prevoza	0	26
2. Usluge održavanja opreme	194	194
3. Zakupnina za poslovni prostor	5.867	5.867
4. Usluge reprezentacije	273	1.290
5. Bankarske usluge	613	600
6. Telekomunikacione usluge i usluge pošte	968	857
7. Advokatske usluge	7.572	6.123

8. Usluge revizije	2.500	4.000
9. Usluge računovodstva	3.450	3.550
10. Ostale usluge	2.607	1.990
Ukupno	24.044	24.497

2.5 Finansijski rashodi

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021</u>
1. Rashodi kamata na pozajmicu	12.391	66
Ukupno	12.291	66

Udruženje je u periodu uspostavljanja poslovanja kolektivne organizacije obezbjeđivalo novčana sredstva kroz pozajmice (bilješka 9). Kamata se obračunava samo kada se radi isplata/povrat pozajmice. Udruženje planira povrat pozajmica i pripadajuće kamate iz prikupljenih naknada, zbog čega i ne uzima u raspoljelu sve prikupljene naknade.

2.6 Ostali rashodi i gubici

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Članarina IFRRO	2.044	1.653
2. Promjena rezervacije/povećanje obaveze ka autorima	24.971	-10.657
3. Isplate autorskih honorara iz 2020	0	34.628
4. Otpisi nenaplativih potraživanja	381	0
5. Ostali troškovi	326	3.859
Ukupno	27.722	29.483

Svi članovi Udruženja Original, kao i autori i nosioci prava pisanih djela u Bosni i Hercegovini, te izdavači pisanih djela, trebaju prijaviti svoja djela u bazu podataka (jedinstveni repertoar za BiH), jer je to potrebno za raspoljelu prikupljenih naknada za privatnu i drugu vlastitu upotrebu djela.

Raspodjela naknada se vrši u skladu sa Zakonom, Statutom Udruženja, usvojenim Pravilnikom o raspodjeli od 12.12.2018.godine i izmenama Pravilnika od 19.06.2020.godine, te Godišnjem planu raspodjele.

Naknada ostvarena na osnovu prava na naknadu za privatnu i drugu vlastitu upotrebu, koja se prema zakonu kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava plaća od prve prodaje ili uvoza novih uređaja za fotokopiranje i od izrađenih fotokopija namijenjenih za prodaju, dijeli se između autora i izdavača u omjeru 50:50.

Tokom 2022.godine Udruženje nije izvršilo isplate autorima i izdavačima pisanih djela prikupljene naknade kroz kolektivno ostvarivanje prava.

Bilješka 3 Višak prihoda/rashoda

Udruženje je za 2022.godinu nije iskazalo niti višak prihoda niti rashoda, jer se vodilo principima kolektivne organizacije. Višak prihoda koji je inače postojao na kraju godine je evidentiran kao obaveza za tantijeme (bilješka 11) i promjena rezervacije u troškovima (bilješka 3.6).

Bilješka 4 Stalna materijalna i nematerijalna sredstva

Udruženje nije imalo nabavki stalnih materijalnih sredstava tokom godine.

Udruženje ima unajmljeni poslovni prostor za jednu poslovnu kancelariju u zgradbi Tvornice čarapa „Ključ“ d.o.o. Sarajevo u ulici Trampina 4, površine 28,60m².

Udruženje je razvilo sopstvenu bazu podataka svih autora i nosioca prava pisanih djela u Bosni i Hercegovini, te izdavača pisanih djela tokom 2020.godine. Cilj baze je jedinstveni repertoar za BiH i pravedna raspodjela prikupljenih naknada za privatnu i drugu vlastitu upotrebu djela.

Struktura i kretanje stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstava tokom godine:

Nabavna vrijednost

	Nematerijalna sredstva	Oprema	Kancelarijski namještaj	Ukupno
Stanje 1.01.2022	2.091	3.858	3.040	8.989
Nabavke u 2022	0	0	0	0
Prodaja, reshod	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022	2.091	3.858	3.040	8.989

Akumulirana amortizacija

	Nematerijalna sredstva	Oprema	Kancelarijski namještaj	Ukupno
Stanje 1.01.2022	716	3.671	1.457	5.844
Amortizacija u 2022	697	155	380	1.232
Prodaja, reshod	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022	1.413	3.826	1.837	7.076

Sadašnja vrijednost

	Nematerijalna sredstva	Oprema	Kancelarijski namještaj	Ukupno
Stanje 1.01.2022	1.375	187	1.583	3.145
Stanje 31.12.2022	678	32	1.204	1.913

Bilješka 5 Finansijska imovina

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Potraživanja od prodaje	6.548	4.438
Ukupno	6.548	4.438

Udruženje fakturiše mjesečno i kvartalno korisnicima naknadu u iznosu utvrđenoj u Odluci Vijeća Ministara BiH. Korisnici koji su potpisali ugovor dostavljaju mjesečno i kvartalno propisane obrasce Udruženja potvrđujući tačnost i ispravnost dostavljenih podataka. Nakon zaprimljenih Izvještaja, Udruženje izdaje račune ka korisnicima. Na dan 31.12.2022.godine najveći iznos potraživanja (1.60 KM) se odnosio na korisnika Atom Distribution BH d.o.o. Laktaši.

Tokom 2022.godine Udruženje je ukupno fakturisalo sa PDV-om 117.151,12 KM, a naplatilo je 114.311,87 KM sa PDV-om.

Bilješka 6 Novac i novčani ekvivalenti

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Račun UniCredit bank d.d. Sarajevo – KM	45.742	25.665
2. Račun UniCredit bank d.d. Sarajevo – EUR	11	443
Ukupno	45.753	26.108

Bilješka 7 Potraživanja za plaćeni PDV

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
Potraživanje za PDV za koje se još nisu stekli uslovi		
1. priznavanja	97	7
Ukupno	92	7

Bilješka 8 Trajni izvori

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Neraspoređen višak prihoda	0	0
2. Neraspoređen višak rashoda	0	0
Ukupno	0	0

Ranije je objašnjeno zašto Udruženje ne formira viškove Prihoda niti rashoda.

Bilješka 9 Finansijske obaveze

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Obaveze za pozajmicu Rorić Ivica	0	5.000
2. Obaveze za pozajmicu Buybook d.o.o. Sarajevo	0	0
3. Obaveze za pozajmicu Nova Dječja knjiga d.o.o.	3.500	3.500
Ukupno	3.500	8.500

Na dan 31.12.2022.godine Udruženje je imalo dugoročne finansijske obaveze prema:

1. Ugovor o pozajmici sa gđin Ivica Rorić od 7.11.2016.godine na iznos od 10.000 KM s rokom povrata 7.11.2019.godine i kamatnom stopo, 5% godišnje.
2. Ugovor o pozajmici sa Nova Dječja knjiga d.o.o. Sarajevo od 24.2.2017.godine na iznos od 50.000 KM s rokom povrata 31.12.2020.godine i kamatnom stopom od 11,29% godišnje.

Ovu bilješku čitati zajedno s Bilješkom 2.5.

Kamata se obračunava po otplati pozajmice.

Bilješka 10 Finansijske obaveze

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Obaveze prema dobavljačima	638	348
2. Obaveze prema zaposlenima	1.754	1.601
3. Obaveze za poreze i doprinose	1.146	1.146
Ukupno	3.538	3.095

Bilješka 11 Odgođeni prihod

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Rezervacije za tantijeme	46.887	22.085
Ukupno	46.887	22.085

Na ovoj stavci Udruženje evidentira obaveze prema autorima – rezervisanje za buduće isplate. Ovaj iznos se sastoji iz neisplaćenih naknada iz 2020.godine, te iz formiranih viškova prihoda nad rashodima 2021 i 2022.godine. Iznos od 168 KM je isplaćen na ime naknada iz 2020.godine; a 24.971 KM je višak prihoda za 2022.godinu i dio koji pripada autorima.

Bilješka 12 Obaveze za PDV

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
1. Obaveze za PDV	381	18
Ukupno	381	18

Bilješka 13 Sudski sporovi

Prema izjavi Uprave protiv Udruženja se ne vodi sudski postupak.

Udruženje vodi, putem advokatskog društva, dva sudska spora: protiv PRINTEX d.o.o. Sarajevo (v.s. 9.000 KM) i COMTRADE DISTRIBUTION d.o.o. Sarajevo (v.s. 65.000 KM) radi zaštite prava i naknade štete. COMTARED DISTRIBUTION spor je početkom 2023.godine pozitivno okončan u korist Udruženja; isto se očekuje i za PRINTEX d.o.o.

Udruženje također vodi i vansudske sporove sa više uvoznika i fotokopirnica koji negiraju da ispunjavaju obavezu plaćanja naknade koju Udruženje prikuplja, putem opomena ili naloga za inspekciju provjeru. Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava propisane su novčane kazne za prekršaje koje korisnici učine prema Udruženju. Inspeksijski nadzor u vezi s prekršajima provodi inspekcija nadležna za kontorlu tržišta posebno u FBiH, RS i BD.

Pokretanjem sudske i vansudske sporove Udruženje nastoji obazbjediti što veći broj obveznika plaćanja naknade i time povećati bazu za raspodjelu.

Bilješka 14 Događaji nakon datuma bilansa

Prema Izjavi Uprave, nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa, a da isti nisu objavljeni ili obuhvaćeni izdanim finansijskim izvještajima.